

Bijlage 3: Migratie

Aanleiding

Sinds het opstellen van de ontwerpbegroting 2016 is de instroom van vluchtelingen verder toegenomen. Deze bijlage van de Najaarsnota bevat de directe budgettaire gevolgen van de hogere instroom voor het COA, de IND en het Nidos (opvang van minderjarige vreemdelingen). Verder zijn de budgettaire gevolgen van de bestuurlijke afspraken tussen gemeenten en Rijk opgenomen.

De gevolgen voor de begroting 2015 zijn verwerkt in de hoofdtekst van de Najaarsnota. Deze bijlage bevat het meerjarige overzicht.

Naast de directe effecten van de hogere instroom van vluchtelingen worden de begrotingen ook op andere manieren geraakt, omdat deze mensen op termijn recht zullen hebben op maatschappelijke voorzieningen. Het gaat dan om kosten die automatisch tot stand komen en waarvoor een wettelijke verplichting vanuit de Rijksoverheid bestaat. Deze effecten zullen over het algemeen met vertraging optreden omdat het recht op deze voorzieningen ontstaat op het moment dat de vluchteling een status heeft gekregen en dus vanuit het COA naar de gemeenten uitstroomt. De uiteindelijke ramingen van de kosten zullen conform reguliere systematiek in het voorjaar worden vastgesteld en worden ingepast in de departementale begrotingen.

De nieuwe instroomcijfers

In de begroting 2016 zijn extra middelen vrijgemaakt voor opvang in Nederland. Het kabinet ging in de begroting uit van een instroom van 40.000 mensen in 2015 en 26.000 mensen in 2016.

Op basis van de huidige inzichten wordt de instroomraming voor 2015 en 2016 bijgesteld naar 58.000 mensen (zie tabel 1). Vooralsnog wordt de instroomraming voor 2017 en verder niet aangepast, omdat deze te ongewis is om nu besluitvorming op te baseren. Conform gebruikelijke systematiek zal ook in 2016 de instroom tweejaarlijks worden geactualiseerd (Voorjaars- en Najaarsnota).

Tabel 1: Instroom vluchtelingen op verschillende ramingsmomenten, aantal mensen

	2015	2016	2017
Begroting 2015	21.000	18.000	18.000
Ontwerpbegroting 2016	40.000	26.000	26.000
Nieuwe ramingen	58.000	58.000	26.000

De directe budgettaire gevolgen van de nieuwe instroomcijfers

Tabel 2: directe kosten en dekking, mln. euro, - = opbrengst

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. COA	350	400	235			
2. IND		50				
3. Nidos		11				
Totaal intensiveringen	350	461	235			
4. Onderuitputting 2015	-377					
5. ODA (BNI-bijstelling)		-87	-140	-136	-136	-136
6. Helft vergoeding EU voor verdeling vluchtelingen		-27				
7. Problematiek IND/Nidos	27	-27				
8. Doelmatigheidskorting IND		-7				
9. In te passen kasschuif		-313	-95	136	136	136
Totaal dekking	-350	-461	-235	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

Intensiveringen

1. COA

De raming voor 2015 wordt t.o.v. de ontwerpbegroting met 18.000 mensen naar boven bijgesteld. De additionele kosten voor het COA bedragen 350 mln. en worden volledig geboekt in 2015. Dit is de som van de kosten die voor deze groep wordt gemaakt in de jaren 2015 en 2016.

De raming voor 2016 wordt t.o.v. de ontwerpbegroting met 32.000 mensen naar boven bijgesteld. De additionele kosten voor het COA bedragen 635 mln. Eerder is afgesproken dat de bevoorschottingssystematiek van het COA vanaf 2016 wordt aangepast. Dat betekent dat de kosten die ontstaan als gevolg van hogere instroom 2016 worden geboekt in het jaar waarin de kosten daadwerkelijk worden gemaakt. Daarom bedraagt de tegenvaller door de verhoogde asielinstroom in 2016 voor het jaar 2016 400 mln. en voor 2017 235 mln.

2. IND

Het budget voor de IND wordt opgehoogd met 50 mln.

3. Nidos

Het budget voor het Nidos wordt opgehoogd met 11 mln.

4. Onderuitputting 2015

Een deel van de onderuitputting 2015 wordt ingezet voor het asieldossier.

Dekking

5. ODA (BNI-bijstelling)

De kosten voor eerstejaarsopvang van asielzoekers in 2016 en 2017 worden conform de OESO DAC-systematiek aan ODA toegerekend. Binnen het ODA-budget is nog vrije ruimte beschikbaar die het gevolg is van hogere economische groei (BNI-bijstelling). Hierdoor worden lopende programma's ontzien.

6. Helft vergoeding EU voor verdeling vluchtelingen

De Europese vergoeding voor de relocatie van vluchtelingen levert Nederland naar verwachting 54 mln. op. De helft van deze middelen wordt nu ingezet als dekking. De andere helft komt komend voorjaar ten goede van de begroting van BHOS.

7. Problematiek IND/Nidos

Onderuitputting op verschillende begrotingen wordt ingezet als dekking voor de IND/Nidos problematiek. Deze middelen zullen niet tot besteding komen in 2015 en worden d.m.v. de asielreserve doorgeschoven naar 2016.

8. Doelmatigheidskorting IND

De doelmatigheidskorting zal de IND invullen door verbeteringen en versnellingen in het asielproces.

9. In te passen kasschuif

Het totale budgettaire beeld sluit in de meerjarenperiode. Om de middelen in de juiste jaren te krijgen is een kasschuif nodig. Deze kasschuif zal in het voorjaar worden ingepast.

Budgettaire gevolgen van het overleg met medeoverheden

Door het bestuursakkoord wordt er in 2016 187 mln. vrijgemaakt voor gemeenten en woningcorporaties (zie tabel 3). De instroom van asielzoekers blijft ook na deze bestuursafspraken onderwerp van gesprek tussen het kabinet en medeoverheden. De voorjaarsbesluitvorming van het kabinet is het moment waarop de (financiële) aspecten van aanvullende afspraken bezien worden.

Tabel 3: budgettaire gevolgen van het overleg met medeoverheden, mln. euro, - = opbrengst

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1 Crisisnoodopvang	17					
2 Verhoging vergoeding maatschappelijke begeleiding/ participatieverklaring		85	20			
3 Gemeentelijk versnellingsarrangement		40	77	32		
<i>wv gemeenten</i>		16	24	8		
<i>wv Rijk</i>		24	53	24		
4 Intertemporele tegemoetkoming kosten in de participatiewet		50		-50		
5 Huisvestingsvoorziening		26	38	28		
6 BRP-straten		10				
Totaal intensivering	17	211	135	10		
<i>wv gemeenten/woningcorporaties</i>	17	187	82	-14		
<i>wv Rijk</i>	0	24	53	24		
7 COA-budget	-17					
8 Inzet reservering tbv stimuleren doorstroming		-20	-20			
9 Huurtoeslag		-3	-11	-18	-21	-39
10 Voorjaarsbesluitvorming		-112	-112			
11 In te passen kasschuif		-76	7	8	21	39
Totaal dekking	-17	-211	-135	-10	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

Intensivering

1. Crisisnoodopvang

In 2015 wordt de crisisnoodopvang afgebouwd, wat mogelijk wordt gemaakt door de opbouw van noodopvang. Ter compensatie van de gemeenten die in 2015 hebben bijgedragen aan de crisisnoodopvang wordt de vergoeding die gemeenten daarvoor ontvangen verhoogd van 40 euro naar 100 euro per nacht per bed.

2. Verhoging vergoeding maatschappelijke begeleiding / participatieverklaring

De middelen die aan gemeenten ter beschikking worden gesteld voor maatschappelijke begeleiding (inclusief de uitvoering van de participatieverklaring) stijgen van 1.000 euro naar 2.370 euro per vergunninghouder in 2016 en 2017.

3. Gemeentelijk versnellingsarrangement

Het gemeentelijk versnellingsarrangement (GVA) is inzetbaar door gemeenten als individuele, tijdelijke huisvestingsoplossing als permanente huisvesting niet mogelijk is. De maximale termijn van de voorliggende voorziening in het COA (gerekend vanaf het moment van vergunningverlening) en GVA samen bedraagt maximaal 24 maanden. De instroom van de GVA-regeling wordt begrensd op maximaal 10.000 vergunninghouders. De totale kosten bedragen 40 mln. in 2016, hiervan is 16 mln. beschikbaar voor de huisvestingsvergoeding voor gemeenten (50 euro per week per volwassene en 25 euro per week per kind).

4. Intertemporele tegemoetkoming kosten in de participatiewet

Het Rijk komt gemeenten intertemporeel tegemoet in de voorfinanciering van kosten in de participatiewet door de hogere instroom van vergunninghouders ten opzichte van het voorgaande jaar. Hiervoor is 50 mln. beschikbaar gesteld. Voor de verdeling van dit budget over de gemeenten zal gewerkt worden met een specifieke verdeelsystematiek, buiten het bestaande verdeelmodel, die nader zal worden uitgewerkt in overleg tussen Rijk en gemeenten.

5. Huisvestingsvoorziening

Het Rijk en de gemeenten zetten daarom in op het realiseren van huisvestingsvoorzieningen voor 14.000 vergunninghouders, bovenop de bestaande woningvoorraad. In deze reeks zijn de uitvoeringskosten meegenomen.

6. BRP-straten

In 2016 stelt het Rijk 10 mln. beschikbaar voor het mogelijk maken van de BRP-straten en uitbreiding van het BRP-team dat achterstanden wegwerkt. Vanaf 2017 nemen gemeenten de financiering hiervan over.

Dekking

7. COA-budget

De intensivering bij de crisisondopvang wordt gefinancierd uit het bestaande COA-budget.

8. Inzet reservering tbv stimuleren doorstroming

De reservering op de BHOS-begroting ten behoeve van doorstroming wordt ingezet als dekking.

9. Huurtoeslag

Mensen in de huisvestingsvoorziening hebben geen recht op de huurtoeslag.

10. Voorjaarsbesluitvorming

Ter dekking van de intensiveringen wordt 112 mln. in 2016 en 2017 ingevuld bij Voorjaarsnota.

11. In te passen kasschuif

Het totale budgettaire beeld sluit in de meerjarenperiode. Om de middelen in de juiste jaren te krijgen is een kasschuif nodig. Deze kasschuif zal in het voorjaar worden ingepast.